

# Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018

Versie: uitgebreid verzoek

## Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

## Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2019 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website: <https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2018>.

## **Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?**

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

Welke punten vragen de aandacht van de gemeenteraad? Uit welke onderdelen moet dat inzicht bestaan?

- Het college geeft de gemeenteraad via een globale analyse inzicht in de oorzaken van het tekort op de gebundelde uitkering (ook wel BUIG genoemd).
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de (interne en externe) maatregelen, met een toelichting waarom die naar verwachting leiden tot een reductie van het tekort.
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in welke mate (interne en externe) maatregelen beogen bij te dragen aan het (verder) reduceren van het tekort.

Op de website van de VNG wordt [de brief aan de Raadsleden](#) over de VU 2018 gepubliceerd.

## 1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

### A. Analyse van de oorzaken van het tekort

In september 2018 is het definitieve macrobudget voor 2018 vastgesteld op € 6216 miljoen. Dit is circa € 298 miljoen hoger dan het voorlopige budget voor de gebundelde uitkering, die was vastgesteld op € 5.918,2 miljoen. € 138 miljoen van dit budget is bestemd voor de vangnetuitkering.

Sinds 2018 is de berekening van het bijstandsbudget aangepast zodat deze beter aansluit bij de realiteit. De instroom van vluchtelingen in de bijstand wordt inmiddels direct ingecalculeerd. Voorheen gebeurde dit pas achteraf, wat leidde tot grote tekorten bij gemeenten vanwege de verhoogde instroom van vluchtelingen in de bijstand. Omdat 2018 een overgangsjaar is, leidt dat dit jaar tot een overschot. Echter, niet alle gemeenten (33 % van het totaal), hadden een overschot op het bijstandsbudget. Vooral onder gemeenten met meer dan 100 duizend inwoners en kleinere gemeenten met minder dan 15 duizend inwoners, is nog steeds sprake van tekorten op het BUIG budget<sup>1</sup>.

#### Omvang van het tekort

Het definitieve BUIG-budget dat aan onze gemeente voor 2018 is toegekend, bedraagt € 5.756.993. De totale uitgave in 2018 bedroeg echter € 6.116.082. Het tekort komt daarmee uit op een bedrag van € 359.089. Er is daarmee 6% meer uitgegeven dan dat we hebben ontvangen aan BUIG-budget in 2018. Echter, dit is wel 3% minder dan vorig jaar, toen het budget met € 514.115 (9%) werd overschreden. Een gemeente kan beroep doen op een aanvraag vangnetuitkering, indien het tekort meer bedraagt dan 5% van het totale toegekende BUIG-budget. In totaal vraagt de gemeente Best een compensatie aan van € 35.620 (zie tabel 1).

Tabel 1: Overzicht ontvangsten uitgaven 2013 tot 2018

	BUIG budget	Uitgaven	Tekort/overschot	Aanvullende uitkering
2013	€ 5.496.240	€ 5.132.549	€ 363.691	€ 0
2014	€ 5.461.777	€ 5.420.937	€ 40.840	€ 0
2015	€ 4.945.122	€ 5.457.318	€ 512.196	€ 141.312
2016	€ 4.979.430	€ 5.899.863	€ 920.433	€ 546.976
2017	€ 5.521.592	€ 6.035.707	€ 514.115	€ 119.018
2018	€ 5.756.993	€ 6.116.082	€ 359.089	€ 35.620

<sup>1</sup> <https://www.divosa.nl/nieuws/overschot-buig-budget-2018-maar-budget-2019-gaat-omlaag>  
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2018/10/01/toelichting-definitief-budget-2018>

### **Oorzaken van het tekort**

De mogelijke verklaringen voor het tekort zijn divers. Onderstaand worden de meest in het oog springende oorzaken kort toegelicht.

#### ***Landelijke ontwikkelingen***

Landelijk zien we dat het aantal personen dat een bijstandsuitkering ontvangt met 24.000 is gedaald in 2018. In 2017 was nog sprake van een daling van 8000. Dit is gebleken uit cijfers van het CBS<sup>2</sup>.

Oorzaken van het dalende aantal bijstandsgerechtigden, zou te maken hebben met de aantrekkende economie. De arbeidsmarkt wordt steeds beter, maar niet alle doelgroepen uit de bijstandspopulatie lijken hiervan te profiteren, waaronder 45-plussers, arbeidsgehandicapten en vergunninghouders.

Belangrijkste oorzaken voor toename in deze groepen zijn:

- De verhoogde pensioengerechtigdeleeftijd waardoor het langer duurt voordat 45-plussers met een bijstandsuitkering in aanmerking komen voor AOW;
- De vestiging van statushouders in ons land die niet of nauwelijks de Nederlandse taal beheersen;
- De aangescherpte eisen voor een Wajong uitkering die ervoor zorgen dat steeds meer mensen met een arbeidshandicap een beroep moeten doen op bijstand.

#### ***Lokale ontwikkelingen***

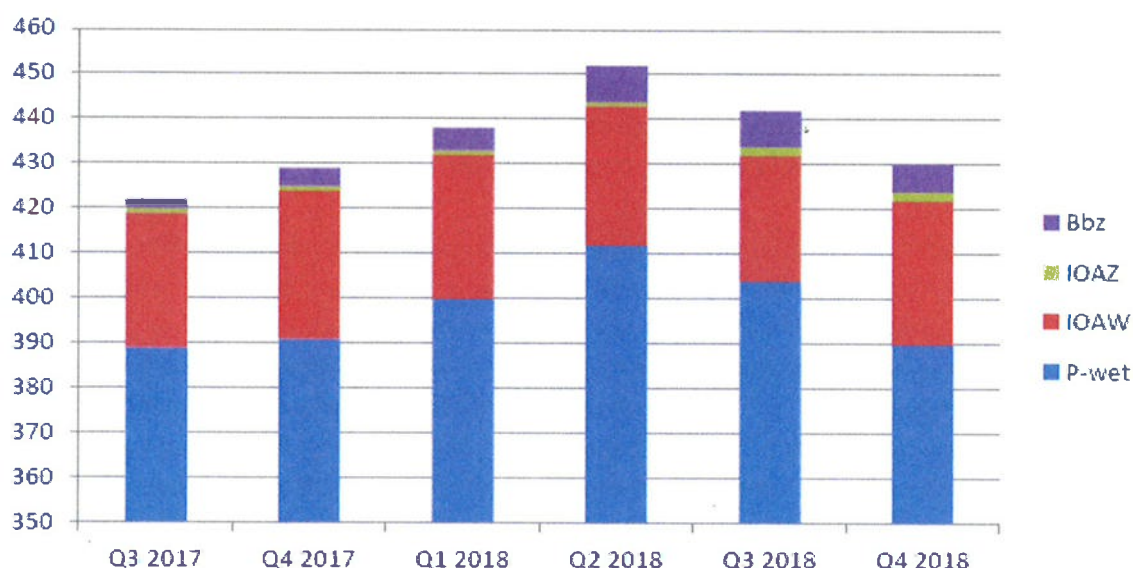
Landelijk zien we dat de banenmarkt fors stijgt. De werkloosheid daalt en de werkgelegenheid neemt toe. In het laatste kwartaal van 2018 is de spanning op de arbeidsmarkt zelfs zo hoog als vlak voor de crisis<sup>3</sup>. Toch zien we in Best in de eerste twee kwartalen van 2018 het aantal uitkeringsdossiers ten opzichte van 2017 toenemen (Tabel 2). In het vierde kwartaal van 2018 is het aantal dossiers weer gelijk met het vierde kwartaal van 2017. Daarmee is een tussentijdse stijging van circa 5% teniet gedaan. Het aantal uitkeringsgerechtigden daalt in het vierde kwartaal van 2018 met 10 ten opzichte van het aantal uitkeringsgerechtigden in het derde kwartaal van 2018, en komt daarmee uit op 430. Deze terugname is vooral toe te schrijven aan het relatief laag houden van de instroom. Op 1 januari 2019 ontvangen 428 personen van de gemeente Best een uitkering. Echter, ondanks de daling, blijven er nog steeds een aantal groepen die door hun kwetsbare positie op de arbeidsmarkt onvoldoende kunnen profiteren van de stijgende banenmarkt. Deze groepen behoeven extra aandacht. Hieronder beschrijven we welke doelgroepen lokaal extra drukken op de BUIG uitgaven van onze gemeente:

---

<sup>2</sup> <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/09/aantal-bijstandsontvangers-met-24-duizend-afgenomen>

<sup>3</sup> <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/07/spanning-arbeidsmarkt-naar-nieuw-hoogtepunt>

Tabel 2: Uitkeringsdossiers per regeling



### Vergunninghouders

Bij de doelgroep vergunninghouders duurt de weg naar werk vaak langer vanwege taalachterstand enerzijds, en mogelijke fysieke en psychische beperkingen door traumatische ervaringen anderzijds. Hierdoor is gebleken dat de uitkeringsduur van deze doelgroep relatief lang is. Daarbij zou volgens Movisie bij gemeenten een gebrek zijn aan kennis over deze doelgroep, waardoor het voor veel gemeentes lastig is om deze groep naar werk te bemiddelen. Specifiek zou het gemeenten ontbreken aan inzicht in hun werknemersvaardigheden, opleidingsniveau en werkervaring<sup>4</sup>. Gemeente Best heeft in 2018 meer actief ingezet op het verkrijgen van deze kennis. Door de diagnostool Competensys werd getracht om vergunninghouders beter en gericht te koppelen aan vacatures en leerwerkplekken. Daarnaast is begin 2019 gestart met een pilot in het kader van de Nieuwe Wet Inburgering, waarbij vergunninghouders middels duale trajecten, sneller naar werk worden begeleid. In de loop van 2019 (en 2020) wordt hier verder mee geëxperimenteerd. Ondanks de inzet op deze doelgroep, zien wij echter geen afname van het aantal vergunninghouders in ons bestand. Dit heeft onder ander te maken met het grote aantal Eritrese statushouders die wij in 2018 hebben gehuisvest. Statushouders met een Eritrese afkomst staan over het algemeen bekend als gezinnen/personen met veel problematiek, zijn vaak analfabeet/digibeet, en hierdoor niet tot nauwelijks in staat om op korte (en zelfs de lange of middellange termijn) naar (betaald)werk uit te stromen.

### Langdurig werklozen

Het aandeel langdurig werklozen binnen de bijstandspopulatie is aanzienlijk. Bijna 78% van de klanten in Best heeft langer dan 1 jaar een uitkering. Ruim 45% heeft langer dan 3 jaar een uitkering en ongeveer 30% heeft zelfs langer dan 5 jaar een uitkering. De bemiddeling van langdurig werklozen naar betaalde

<sup>4</sup> <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2018-09/Wat-werkt-bij-de-bevordering-van-arbeidsparticipatie-van-statushouders.pdf>

arbeid duurt extra lang en blijkt in de praktijk vaak moeilijk. Het is bekend dat bemiddeling naar betaalde arbeid langer duurt naarmate men langer een uitkering heeft. In sommige gevallen is dit zelfs onhaalbaar gebleken. Gemeente Best heeft in 2018 ingezet op maatregelen om deze doelgroep actiever te krijgen op de arbeidsmarkt. Voorbeelden van maatregelen zijn o.a. de invoering van de Wet Maatregelen WWB, die het verlenen van de ontheffing en de arbeidsplicht beperkt en het opleggen van sancties die genomen kunnen worden bij het niet naleven van de arbeidsplicht.

Daarbij blijkt uit onderzoek van het SCP<sup>5</sup> dat langdurig werklozen vaker laagopgeleid zijn. Met laagopgeleiden worden mensen bedoeld die alleen basisonderwijs hebben gevolgd of een vmbo- of mbo-diploma op niveau 1 hebben behaald. Nu de economie aantrekt daalt ook het werkloosheidspercentage onder laagopgeleiden, maar nog steeds zijn laagopgeleiden vaker werkloos dan middelbaar en hoogopgeleiden<sup>6</sup>. Dit komt omdat hun kwalificaties en productiviteit steeds minder goed aan zullen sluiten bij de oplopende eisen die werkgevers gaan stellen. Het ligt daarom voor de hand dat beleid zich in de toekomst meer inzet op het rechtstreeks tegengaan van het gebrek aan scholing bij deze groep. Zo vergroot korte of langdurige scholing hun kansen op het vinden en behouden van werk. Voor laagopgeleide jongeren zet de gemeente Best in 2018 in op het verdubbelen van de personele bezetting voor de handhaving van leerplicht. Voor volwassen laagopgeleiden wordt in 2019 een voorziening ingericht (DigiTaalhuis) waarbij volwassen extra ondersteuning kunnen krijgen bij het leren van taal- en rekenvaardigheden.

#### Arbeidsbeperkten/ jonggehandicapten

De gewijzigde wetgeving ten aanzien van (jong)gehandicapten heeft ertoe geleid dat meer (jong)gehandicapten, al dan niet blijvend, een beroep moeten doen op een (gedeeltelijke) bijstandsuitkering of op loonkostensubsidie vanuit het BUIG-budget. De verwachting is dat 2/3 van de (jong)gehandicapten kan werken op de reguliere arbeidsmarkt. Zij worden geregistreerd in het doelgroepenregister banenafpraak. In welke mate deze doelgroep deel blijft uitmaken van de bijstandpopulatie, is afhankelijk van de voorzieningen die ingezet worden en de bereidheid van werkgevers om banen beschikbaar te (blijven) stellen voor deze doelgroep. In de gemeente Best is te zien dat de uitgaven voor de inzet loonkostensubsidie in 2018, ten opzichte van 2017, flink is gestegen.

#### 45-plussers

Best kent een groot bestand 45-plussers. Van de 430 uitkeringsgerechtigden die in het laatste kwartaal van 2018 een uitkering ontvingen, worden er 250 versterkt aan 45-plussers. Dit is zo'n 58% van het gehele bestand. Ook van deze doelgroep is bekend dat de kansen op uitstroom beperkt zijn.

Onze doelstelling voor 2019 is om de uitstroom verder te verhogen, waarmee aangesloten wordt bij de landelijke trend van een daling van het uitkeringsbestand. Door het voorzetten van de huidige maatregelen, en met het ontwikkelen van nieuwe, wordt getracht dit resultaat te bereiken.

---

<sup>5</sup> Vrooman, Josten, Echtelt (2016) De laagopgeleiden van de toekomst: *meer dan een scholingsprobleem*. SCP

<sup>6</sup> <https://www.werk.nl/xpsimage/wdo219510>

## **B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren**

De oorzaken van het tekort, zowel op landelijk, regionaal en lokaal niveau werden in het onderdeel hierboven al benoemd en toegelicht. Hierin werd ook al kort de verbinding gelegd met sommige maatregelen die de gemeente Best heeft genomen om het tekort op het BUIG-budget te reduceren. In onderstaand stuk worden de interne en externe maatregelen verder toegelicht. Deze maatregelen zijn tevens onderdeel van maatregelen die het afgelopen jaar al ingezet worden bij het terugdringen van kosten Sociaal Domein breed. Overigens is een deel van de maatregelen al eerder ingezet vanuit het reeds bestaande streven om bijstandafhankelijkheid te beperken. Een opmerking die wij willen maken bij het beschrijven van de maatregelen, is dat wij vrijwel alle maatregelen als intern beschouwen. Het initiatief van deze maatregelen ligt dus bij de gemeente, maar de uitvoering ervan vindt veelal plaats in samenwerking met externe partijen.

### **B1. Interne maatregelen**

#### Gecombineerde intake werk en inkomen

Het uitvoeren van een integrale intake van nieuwe klanten die een bijstandsuitkering aanvragen, waarbij het onderzoek naar de mogelijkheden tot re-integratie (doelmatigheid) parallel loopt aan de claimbeoordeling (rechtmatigheid). Een inwoner die een verzoek indient voor een uitkering in het kader van de Participatiewet werd in eerste instantie benaderd door een klantmanager Inkomen voor een claimbeoordeling. Na afloop van de claimbeoordeling en het verstrekken van een positieve beschikking, gaat een klantmanager re-integratie met de klant aan de slag. Door combinatie van beide onderzoeken wordt de doorlooptijd korter, is de cliënt sneller in beeld middels een brede uitvraag en kan een cliënt snel op traject worden gezet. Wanneer op basis van het doelmatigheidsonderzoek (CompetenSYS) de aanvrager arbeidsfit blijkt te zijn, kan iemand direct worden toegeleid naar de Job-Hunter voor werk.

#### Inzet Job-Hunter

Gemeente Best werkt met een Job-Hunter, die extern bij de WSD (lokaal SW-bedrijf) wordt ingekocht. De Job-Hunter richt zich met name op de A-categorie (de groep die het snelst naar werk te bemiddelen is). In korte tijd zijn er warme contacten ontstaan met lokale werkgevers en heeft er een groei plaatsgevonden in het aantal plaatsingen. Ook is hierbij een sterke koppeling gemaakt met Social Return en in de invulling hiervan.

#### Bevorderen uitstroom huidige bestand door gerichte aanpak op basis van bestandsanalyse

Door het uitvoeren van een bestandsanalyse middels CompetenSys (en deze screening te borgen in de Toegang) in januari 2018, is er goed zicht gekomen op de participatiemogelijkheden van de uitkeringsgerechtigden op basis van hun kansen en belemmeringen. Uit de analyse is naar voren gekomen dat:

- 6% van het bestand is geregistreerd als werkfit (categorie A);
- 17% na een kort werkgericht traject of bemiddelingsondersteuning naar verwachting plaatsbaar is (categorie B);

- 10% in aanmerking komt voor werk met ondersteuning (verminderde loonwaarde/garantiebanen: categorie C);
- 67% op de korte of middellange termijn geen enkel perspectief heeft om een slag richting regulier werk te maken (categorie D en E).

In de rapportage wordt opgemerkt dat met een goede focus op kansen (o.a. uitbreiding deelwerk) en een gerichte aanpak voor de kansrijke groep (categorie A, B en C), er zeker mogelijkheden zijn om tot meer uitstroom te komen. Het gaat dan om zaken als: coaching, taal-training, sollicitatietrainingen en de inzet van een Job-Hunter. Ook de intensivering van de inzet op social return en een eerdere confrontatie met werkervaringsplaatsen, werkstages en leerwerkprojecten zal deze maatregel naar verwachting positief ondersteunen. Uiteraard sluiten we hierbij aan op het profiel van de cliënt.

#### Gerichte inkoop van producten re-integratie op basis van bestandsanalyse

Voor de meeste producten die worden ingezet in het kader van re-integratie, geldt dat per cliënt een offerte wordt aangevraagd. Op basis van de bestandsanalyse komt er meer zicht op wat nodig is en in welke mate. Hierdoor kunnen we meer producten combineren tot gerichte arrangementen en vooraf aanbesteden en inkopen. Dit leidt naar verwachting tot scherpere prijsafspraken en een effectievere aanpak. Eind 2018 zijn producten/arrangementen ingekocht op basis van de bestandsanalyse. Dit leidt tot een verwachte besparing van 5% van het re-integratiebudget vanaf 2019. Schaalvoordelen door (sub)regionale samenwerking worden waar mogelijk benut net zoals bij de andere onderdelen binnen het sociaal domein.

#### Screening op voorliggende voorzieningen

Uitvoering onderzoek naar (voorliggende) voorzieningen die de bijstandsafhankelijkheid verminderen. Uit ervaringen bij andere gemeenten is gebleken dat een aanzienlijk deel van het bestand de mogelijkheden op reguliere (fiscale en wettelijke) regelingen onbenut laat. Bijvoorbeeld belastingen, inkomsten uit werk en vermogen. Een specifieke organisatie, te weten SozaExpert, heeft ervaring met dit soort onderzoeken. Zij maken een pré-scan op basis van “no cure no pay”. Afhankelijk van de resultaten van de pré-scan, kan besloten worden een definitief onderzoek te laten doen (waaraan dan wél kosten verbonden zijn). Daarnaast wordt op basis van de ervaringen bij de bijzondere bijstand, een onderzoek door SozaExpert uitgevoerd worden naar mogelijkheden voorliggend – specifiek de WLZ - aan Wmo voorzieningen.

#### Screening op frauderisico en intensiveren heronderzoeken bij uitkeringen

Middels een screening van de aanvragen aan de voorkant van het intakeproces in de Toegang door een specialist en het toepassen van een fraudekaart, verwachten we meer misbruik aan het licht te krijgen. We maken hierbij gebruik van een specialist die via SozaExpert al bij Gemeentewinkel is gedetacheerd. Daarnaast gaan we onze hercontroles intensiveren. Hierbij richten we ons vooral op de doelgroep die al langer een uitkering heeft en waarbij de kansen op uitstroom gering zijn. Bij deze groep zijn de te realiseren besparingen bij het opsporen van fraude immers het grootst. Het product I-Columbo (internet



recherche) zal meer worden ingezet met behulp van onze opsporingsambtenaar. Het team Inkomen is intensief getraind op fraude alertheid in het eerste kwartaal van 2018.

#### Poortwachtersfunctie

Om te voorkomen dat een aanvraag voor een bijstandsuitkering ten onrechte resulteert in een toekenning, is het van belang om aan de voorkant van het claimbeoordelingsproces in de Toegang een goede poortwachtersfunctie in te richten. Het werkproces is in 2016 aangepast en in 2018/19 middels een nieuwe Toegang verder vormgegeven, omdat de aanvankelijke werkwijze onvoldoende bleek te werken.

#### Subsidiëring van begeleidingsvergoeding WSD

Aangaan van een subsidierelatie met de WSD (lokaal SW-bedrijf) voor wat betreft de begeleidingskosten bij participatiebanen. Tot op heden factureert de WSD op cliëntniveau de begeleidingskosten bij gemeenten, dit doen zij inclusief BTW. De BTW werkt kostprijsverhogend. Door een systeemwijziging van factuur naar subsidiedoorbetaling of bijdrage in de uitvoeringskosten WSD, hoeft er geen BTW in rekening worden gebracht. Op 1 april 2018 wordt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018 een subsidierelatie aangegaan met de WSD voor de begeleidingskosten participatiebanen.

#### Social Return

Met het toepassen van social return wordt bij inkooptrajecten en aanbestedingen bedongen dat de gegunde opdrachtnemer bij de uitvoering van de aanbestedde werkzaamheden, kandidaten met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt inzet of op een andere manier invulling geeft aan social return. In Best hebben wij aansluiting gezocht bij lokale initiatieven en werkgevers. Door ons adviespunt social return in Boxtel (WSD) wordt gebruikmakend van de tool WIZZR voor onze gemeente de monitoring en advisering social return uitgevoerd samen met onze (regionale) inkooporganisatie Bizob. In 2018 zijn projecten met social return gerealiseerd bij onder meer bedrijven als KWS infra B.V., BAM infra regionaal Helmond, B. Schepens B.V. uit Best, Beatsen recycling, Gebe interieurbouw en meerder andere regionale bedrijven.

#### Regionaal Werkbedrijf 04-Werkt (arbeidsgehandicapten naar werk)

Op grond van de wet SUWI en het besluit SUWI, wordt aan gemeenten en het UWV met de medebetrokkenheid van werknemers- en werkgeversorganisaties de opdracht verstrekt om binnen de arbeidsmarktregio samenwerking in regionale werkbedrijven vorm te geven. Het doel is om te zorgen voor een betere afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, waardoor meer uitkeringsgerechtigden eerder en langduriger kunnen uitstromen naar betaalde arbeid. Dit wordt vorm gegeven in het kader van de wet banenafpraak, waarin beoogd wordt om 125.000 extra banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Elke gemeente heeft een taakstelling om mensen in het kader van de banenafpraak te plaatsen. De taakstelling 2018 voor Best was 12. In totaal hebben wij 30 mensen weten te plaatsen.

### ESF subsidie/ VSO-Pro

In het kader van de bestrijding van jeugdwerkloosheid participeert de gemeente Best in een regionaal project. Vanuit dit project worden, mede door de inzet van ESF middelen, diverse instrumenten ontwikkeld die de jeugdwerkloosheid in de regio moeten beteugelen. Zo worden er statersbeurzen en werkcheques aangeboden. Dit zijn instrumenten waarmee jeugdigen eerder een stageplek of betaalde baan kunnen bemachtigen. Daarnaast houdt de gemeente Best zich bezig met de begeleiding van de doelgroep VSO/Pro. Middels het programma Intergrip wordt er een koppeling gemaakt tussen de systemen van het VSO/Pro onderwijs, met de systemen van de gemeente. Zodra er iemand op korte termijn uitstroomt met profiel arbeid, krijgen de klantmanagers re-integratie van de gemeente, een signaal. Zo kan vroegtijdig contact worden gelegd met de betreffende leerling, de ouders en de school om te zorgen voor een doorgaande ontwikkelingslijn. Dit voorkomt dan dat ze (op den duur) in een uitkering belanden.

## **B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen**

### **Uitvoeren Plan van Aanpak Koers WSD/ 3D-Ketensamenwerking**

Het plan van aanpak 'Implementatie Koers WSD' staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een bredere context, welke zijn oorsprong kent bij de invoering van de Participatiewet. Sinds de invoering van deze wet per 1 januari 2015, is er geen instroom meer mogelijk in de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). Dit heeft grote gevolgen voor de bedrijfsvoering van de WSD (lokaal SW-bedrijf). Daarnaast staan gemeenten voor de opgave om, aansluitend bij de behoeften van (deels nieuwe) doelgroepen binnen de Participatiewet, op een efficiënte wijze passende ondersteuningsvoorzieningen voor re-integratie en participatie op te zetten. Binnen het plan van aanpak Koers WSD/3D-ketensamenwerking zijn er verschillende deelprojecten opgezet. De verwachting is dat deze deelprojecten zullen leiden tot een meer effectieve, efficiënte en integrale werkwijze binnen het sociaal domein en borging van kennis en expertise van de WSD in onze organisatie. Het project Koers WSD eindigt eind 2019. Het is hierom nog onduidelijk wat de verwachte besparing is.

### **Divosa Benchmark**

Teneinde de ontwikkelingen beter te kunnen monitoren en vergelijken met andere (vergelijkbare) gemeenten, doen wij sinds 2016 mee aan de Benchmark van Divosa. De gegevens uit de Benchmark leveren ons zicht op afwijkingen ten opzichte van andere gemeenten. Tevens geeft het ons zicht op ontwikkelingen. Op basis van deelname aan de Benchmark zijn wij als gemeente beter in staat om good practices te betrekken bij ons beleid en uitvoering. Sinds begin 2019 zijn wij aan de slag om gericht te sturen op beleid en uitvoering aan de hand van deze gegevens. De effecten hiervan kunnen pas volgend jaar beschreven worden.

### B3. Externe maatregelen

#### Taal-Doen voor vergunninghouders

Een van de deelprojecten onder het plan van aanpak Koers WSD is het project Taal-Doen voor vergunninghouders. Het doel van het project is het verkorten van de tijd die het duurt om een vergunninghouder 'jobready' te maken, of wanneer uitstroom naar werk niet mogelijk is, de tijd die het duurt om een vergunninghouder te laten participeren naar vermogen. Taalbeheersing is daarin een belangrijk struikelblok gebleken. Dat komt onder meer omdat de taalcursussen nu erg grammaticaal zijn ingestoken en daardoor moeilijk zijn voor vergunninghouders. Middels Taal-Doen wordt een programma aangeboden die zich richt op het leren van de taal (inburgering) in combinatie met werk. De voorbereidingen van het project zijn gestart in het tweede kwartaal van 2018. De daadwerkelijke start van het project is begin 2019. Eind 2019 kunnen we pas zeggen wat de resultaten zijn van dit project. Tot op heden heeft al 1 vergunninghouder een aanbod gekregen voor betaald werk. Het doel is dat ook de andere vergunninghouders uitstromen naar (betaald) werk.

#### Digitalisering en Automatisering

Een ander deelproject onder het plan van aanpak Koers WSD is het project 'Digitalisering en Automatisering' in samenwerking met de WSD. In 2018 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om Kompas (in gebruik bij WSD) en Competensys (in gebruik bij gemeente), te koppelen en zo te komen tot 1 klantdossier voor werk & inkomen. De uitkomsten van dit onderzoek worden verwacht in het tweede kwartaal van 2019. Het doel van het project is kostenbesparing en de vereenvoudiging en verbetering van de dienstverlening aan burgers.

### C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Maatregel	Beoogd effect
<u>Intern:</u>	
1. Gecombineerde intake werk en inkomen	Arbeidsfitte cliënten stromen gemiddeld 3 maanden eerder uit naar werk door een kortere doorlooptijd. In 2018 ging het om 7 personen die vroegtijdig uitstroomden. Dit heeft geleid tot een besparing van € 11.740,-.
2. Inzet Job-Hunter	Met inzet van de Job-Hunter zijn er in 2018 38 klanten doorgezet naar de Job-Hunter, waarvan 14 zijn doorgestroomd naar betaald werk.
3. Bevorderen uitstroom huidig bestand door gerichte	Kwaliteitsverbetering van de

aanpak op basis van de bestandsanalyse	ondersteuning aan inwoners door een gerichte aanpak, waarbij mogelijkheden om uit te stromen beter worden benut. In 2018 heeft dit geleid tot 7 personen die hierdoor beter konden uitstromen (zie maatregel 1).
4. Gerichte inkoop van producten re-integratie op basis van de bestandsanalyse	5% besparing op het re-integratiebudget vanaf 2019. Na de zomer van 2018 is gestart met een oriëntatie op inkoop op basis van de bestandsanalyse.
5. Screening op voorliggende voorzieningen	Beperking van de bijstandsuitgaven. In 2018 heeft dit geleid tot een besparing van € 25.000,-.
6. Screening op frauderisico en intensiveren heronderzoeken bij uitkeringen	<p>Screening op frauderisico heeft in 2018 geleid tot 16% van de meldingen (totaal 189) die afzagen van de aanvraag voor een bijstandsuitkering. De screening heeft maar beperkt plaatsgevonden wegens beperkte aanwezigheid van de specialist. Met ingang van 1 april 2019 krijgt dit een structurele vorm in de brede toegang werk &amp; inkomen (maatregel 1).</p> <p>Hercontroles zijn sinds oktober 2018 geïntensiveerd en gericht op doelgroepen met verhoogd risico op fraude. In totaal zijn er 16 extra heronderzoeken afgerond in 2018.</p>
7. Poortwachtersfunctie	Voorkomen dat een aanvraag voor een bijstandsuitkering ten onrechte resulteert in een toekenning. In 2018 zijn er van de 189 aanvragen, 31 uiteindelijk niet doorgezet in de behandelingsfase. Dit is een percentage van 16,4%.
8. Subsiëring van begeleidingsvergoeding WSD	Wijziging bekostigingssystematiek begeleidingskosten participatiebanen met BTW-voordeel. Dit heeft in 2018 geleid tot een besparing van € 32.340,-.
9. Social Return	Bij inkooptrajecten en aanbestedingen wordt bedongen dat de gegunde opdrachtnemer bij de uitvoering van de

	<p>werkzaamheden, kandidaten met een grote afstand tot arbeidsmarkt inzet, of op een andere manier invulling geeft aan social return. In 2018 heeft de gemeente 12 lopende projecten op het gebied van social return. Hiervan zijn er 4 afgerond in 2018, wat een social return waarde van € 21.857,- heeft opgeleverd. Daarnaast waren er nog 8 lopende projecten met een social return waarde van € 326.144,-, waarvan ultimo 2018 reeds € 298.333,- was ingevuld.</p>
10. Regionaal Werkbedrijf (04-Werkt)	<p>Meer uitkeringsgerechtigden met een afstand tot de arbeidsmarkt, sneller en duurzamer laten uitstromen naar werk. In 2018 hebben wij 30 mensen (taakstelling 12) geplaatst in het kader van de wet banenafpraak.</p>
11. ESF subsidie/ VSO-Pro	<p>In totaal hebben 25 jongeren een voorziening aangeboden gekregen vanuit het ESF project.</p>
<u>Extern:</u>	
12. Taal-Doen voor vergunninghouders	<p>De besparing van deze maatregel is pas eind 2019 bekend.</p>
13. Digitalisering en Automatisering	<p>De besparing van deze maatregel is pas eind 2019 bekend.</p>

#### D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Best verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 11 juli 2019

De secretaris,



Naam van de ondertekenaar: C.M.M. NOORDMAN

De burgemeester,



Naam van de ondertekenaar: J.G.F.M.T. UBACHS

## 2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

De gemeenteraad van de gemeente Best stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: 11-7-2019

### Ondertekening

De voorzitter,



Naam van de ondertekenaar: J.G.M.T. Ubachs

De griffier,



Naam van de ondertekenaar:

M. Mesdag-Blom  
griffier a.i.

## **Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college**

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

### **Hoe verloopt de aanvraagprocedure?**

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2018 dient uiterlijk op 15 augustus 2019 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2019 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op [www.toetsingscommissievp.nl](http://www.toetsingscommissievp.nl) in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website [www.toetsingscommissievp.nl](http://www.toetsingscommissievp.nl) kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

### **Waarom zijn er twee versies van dit formulier?**

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2016 als over 2017 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2016 en/of over 2017 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

### **Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?**

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeeltes:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt



eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

### **Hoe uitgebreid moet het aanvraagformulier worden ingevuld en is hier een extern bureau bij nodig?**

Het uitgangspunt van de aanvraag van de vangnetuitkering is dat elke gemeente – ongeacht het aantal inwoners – zelfstandig de aanvraag moet kunnen voorbereiden en indienen. Dat houdt in dat alleen het opstellen van de aanvraag geen reden is om een extern bureau te betrekken. Daarbij wordt benadrukt dat het aan het lokale bestuur is hoe uitgebreid de vragen in het aanvraagformulier worden beantwoord, mits deze vragen duidelijk worden beantwoord. De beantwoording van de vragen in het aanvraagformulier is verplicht. Dat geldt niet voor de suggesties in de onderstaande toelichting. Op de pagina 'beoordeling en advisering' over de VU 2018 wordt een en ander eveneens toegelicht.

### **Informatie over eerdere aanvragen**

Gemeenten willen van elkaar leren om tekorten te reduceren op het budget dat zij hebben voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Vangnetaanvragen kunnen daarbij behulpzaam zijn. Daarom zijn alle vangnetaanvragen over 2017 beschikbaar via deze website.

In een vangnetaanvraag verklaart het college van B&W maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. In de aanvraag geeft het college een toelichting op de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren (vraag A aanvraagformulier). Ook worden oorzaken van het tekort (vraag B aanvraagformulier) genoemd en wordt het beoogde effect (vraag C aanvraagformulier) toegelicht.

Gemeenten hebben, tijdens verschillende bijeenkomsten, aangegeven interesse te hebben in vangnetaanvragen van andere gemeenten. De vangnetaanvragen waren reeds openbaar op gemeentelijke websites, omdat de vangnetaanvraag op de agenda staat van de gemeenteraad. Op verzoek van gemeenten zijn vanaf nu alle vangnetaanvragen over 2017 gebundeld op deze website.

De vangnetaanvragen van de VU 2017 zijn beschikbaar in de zip bestanden op de website. Deze bestanden staan in de sectie documenten. De toetsingscommissie heeft bij een aantal aanvragen een verzoek gedaan om aanvullende informatie. Deze correspondentie is eveneens opgenomen (na verwijdering van persoonsgegevens).

Ook is een 'tweetal tools' gepubliceerd, daarin kunt u zien hoe u de gewenste informatie makkelijker kunt vinden.

In de 'handleiding bij de beide tools' kunt u bovenstaande informatie nalezen en krijgt u uitleg over het gebruik van de beide tools.

## Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

### Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven. Onder een analyse van de oorzaken van het tekort wordt verstaan: 'de ontwikkeling van de uitgaven en de oorzaken daarvan.'

#### Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft signaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018<sup>7</sup> en/of de Benchmark van Divosa<sup>8</sup>.
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

### Onderdeel B

Indien uw gemeente over 2016 en/of 2017 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2018 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

---

<sup>7</sup> <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/10/12/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2018>

<sup>8</sup> [www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark](http://www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark)

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort. Omschrijf de interne maatregelen onder B1 en de externe maatregelen onder B3. Bij B2 beschrijft u per maatregel hoe de externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot deze externe maatregel.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'externe maatregelen'.

- *Waar moet ik op letten bij het beantwoorden van vraag B?*  
Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.
- *Wat is een externe maatregel?*  
Met 'externe maatregel' wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie.
- Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere:
  - gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten,
  - inwinnen van advies bij andere gemeenten,
  - gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, bijeenkomst van Divosa,
  - gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking,
  - gebruik maken van de publicatie van aanvragen van eerdere jaren en de betreffende tools op de website van de toetsingscommissie en op basis daarvan advies inwinnen over deze maatregelen of
  - advies van een adviesbureau.
- *Wat wordt aangemerkt als 'extern'? Enkele aandachtspunten:*
  - Externe consultatie betekent consultatie met een organisatie buiten de grenzen van de gemeente. Een veel gestelde vraag is of een WGR, ISD of RSD als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat het voor de hand ligt dat de consultatie buiten een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) plaats vindt. Omdat dit echter niet tijdig (namelijk voor 1-1-2018 op de website en in het beoordelingskader van de commissie ) is gecommuniceerd, wordt dit voor de vangnetuitkering 2018 nog als goed gerekend. Vanaf de vangnetuitkering 2019 en later is dat niet meer het geval.
  - Het samenwerken met een externe partij voldoet als 'externe maatregel' indien binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
  - Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als 'externe maatregel' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.

- *Wanneer moeten maatregelen zijn getroffen?*  
De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek. Een (interne of externe) maatregel moet daadwerkelijk zijn getroffen voor de datum van indiening.
- *Moet het steeds een nieuwe maatregel zijn?*  
Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.  
Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.  
In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen .
- *Wat wordt bedoeld met '(aanvullende)' maatregelen*  
Hiervoor is aangegeven of het steeds nieuwe maatregelen moeten zijn. Dit is een afweging van het lokaal bestuur. Om die reden wordt het woord 'aanvullende' tussenhaakjes gezet.

#### **Suggesties bij de beantwoording van B**

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een bijdrage levert.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

#### **Onderdeel C**

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage aan* de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college

inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren. Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren. Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.a. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

#### **Suggesties bij de beantwoording van C**

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

## **Achtergrondinformatie bij dit formulier**

### **Wet- en regelgeving**

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

### **Aanvraagprocedure**

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2018 kunt u vinden op: [www.toetsingscommissievp.nl](http://www.toetsingscommissievp.nl)

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

### **Ondersteuning Divosa**

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.